

Õiguskantsler

Märjamaa Vallavolikogu
marjamaa@marjamaa.ee

Teie 11.07.2020 nr

Meie 06.08.2020 nr 7-5/201269/2004394

Soovitus Märjamaa Vallavolikogule kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja valla põhimääruse järgimiseks

Lugupeetud volikogu esimees

Õiguskantsleril paluti kontrollida Märjamaa Vallavolikogu tegevust vallavanema konkursi komisjoni moodustamisel.

Leian, et vallavolikogu ei järginud vallavanema konkursikomisjoni moodustamisel [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) §-s 47 ja [Märjamaa valla põhimääruse](#) (edaspidi valla põhimäärus) §-s 20 ning § 33 lõikes 17 sätestatud nõudeid.

Palun volikogul edaspidi kõigi oma komisjonide moodustamisel seadust ja valla põhimäärust täpselt järgida ([õiguskantsleri seaduse](#) § 35¹ lõige 2).

Põhjendan seda seisukohta.

1. Vallavolikogu 21.01.2020 istungi päevakorras oli avaliku konkursi korraldamine Märjamaa vallavanema valimiseks (päevakorrapunkt 8). Volikogu moodustas konkursikomisjoni.

Volikogu võib moodustada nii alalisi kui ajutisi komisjone (KOKS § 47 lõike 1 esimene lause; valla põhimääruse § 20 lõige 2). Ajutised komisjonid moodustatakse teatud kindla(te), tavaliselt ühekordse(te) probleemi(de) lahendamiseks. Ühekordselt vallavanema konkursi läbiviimiseks volikogu liikmetest moodustatud komisjon on ajutine komisjon.

Volikogu komisjoni esimees ja aseesimees või aseesimehed valitakse üheaegselt salajasel hääletusel (KOKS § 47 lõike 1¹ esimene lause; valla põhimääruse § 20 lõike 3 esimene lause). Komisjoni esimeheks saab kõige rohkem hääli kogunud kandidaat. Komisjoni aseesimeheks saab häältarvult teiseks jäänud kandidaat (KOKS § 47 lõike 1² esimene ja teine lause). Valimist korraldab häältelugemiskomisjon valla põhimääruse § 19 lõigetes 7-9 sätestatud korras (valla põhimääruse § 20 lõike 3 teine lause).

Volikogu komisjoni esimehe esildusel kinnitab volikogu komisjoni teised liikmed, arvestades liikmete määramisel erakondade ja valimisliitude eelnevalt esitatud ettepanekuid (KOKS § 47 lõike 1 kolmas lause; valla põhimääruse § 20 lõike 7 esimene lause).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Volikogu otsustas 14 poolthäälega nimetada konkursi komisjoni kaheksa volikogu liiget. Komisjoni esimeest ja aseesimeest volikogu ei valinud, häältelugemiskomisjoni ei moodustatud ja komisjoni esimees komisjoni liikmeid volikogule kinnitamiseks ei esitanud.

Seega ei järginud volikogu KOKS § 47 lõike 1 kolmandas lauses, sama paragrahvi lõike 1¹ esimeses lauses ja lõike 1² teises lauses, valla põhimääruse § 20 lõikes 3 ja lõike 7 esimeses lauses sätestatud nõudeid.

2. KOKS § 47 lõike 2 kohaselt sätestatakse volikogu komisjoni moodustamise kord ning tegevuse alused ja kord valla või linna põhimääruses. Valla põhimääruse § 20 lõige 2 sätestab, et volikogu moodustab alatise ja ajutise komisjone, määrab nende arvu ja tegevuse valdkonnad, ajutise komisjoni korral tegutsemise tähtaja ja ülesanded ning vajadusel kinnitab alatiste komisjonide põhimäärused.

Konkursi komisjoni tegutsemise tähtaega ega ülesandeid volikogu kindlaks ei määranud. Vallavolikogu 21.01.2020 istungil küsis volikogu liige Helve Riitsaar volikogu esimehelt: „Komisjon moodustatakse konkursi läbiviimiseks. Seleta lahti, mida see komisjon teeb?“ Volikogu esimees vastas: „Komisjoni ülesanne on selekteerida välja vallavanema kandidaat või kandidaadid, keda esitada volikogule.“ Volikogu esimehe suusõnaline selgitus ei asenda ajutise komisjoni ülesannete kindlaksmääramist.

Seega ei järginud volikogu vallavanema konkursi komisjoni moodustamisel ka valla põhimääruse § 20 lõiget 2.

3. Valla põhimääruse § 33 lõige 17 reguleerib volikogu istungil küsimuse arutamise korda järgmiselt: „Laekunud ettepanekud vaadatakse läbi enne eelnõu lõpphääletust või eelnõu lugemise katkestamist või enne eelnõu saatmist teisele lugemisele. Muudatusettepaneku kohta küsitakse eelnõu esitaja arvamust. Istungi juhataja paneb muudatusettepaneku hääletamisele ainult siis, kui mõni volikogu liige seda nõuab. Muudatusettepanek leiab toetust, kui muudatusettepaneku poolt hääletab rohkem volikogu liikmeid kui vastu.“

Neid põhimõtteid tuleb järgida ka volikogu ajutise komisjoni moodustamisel ja need kehtivad ka volikogu nn protokollilise otsuse kohta, sest valla põhimääruses puuduvad vastavad erinormid.

[Volikogu istungi protokoll nr 37](#) ilmneb aga, et neid põhimääruse sätteid ei järgitud, sest komisjoni moodustamise otsuse üle hääletades muudatusettepanekuid hääletusele ei pandud (vt lk-d 9-10).

Märgin veel, et Riigi Teatajas avaldatud valla põhimääruse § 20 lõike 3 esimeses lauses viidatakse KOKS § 47 lõigetele 11 ja 12. See on eksitav, sest selliseid lõikeid KOKS §-s 47 ei ole. Ilmselt on silmas peetud lõikeid 1¹ ja 1². Volikogul tuleks see viga parandada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Vallo Olle 693 8445; Vallo.Olle@oiguskantsler.ee